LIBERTYN

Jrg 8 no 8(3)
apr 1958

maand
blad
van
de

humanistische
jongeren
gemeenschap

abonnement:
leden h.j.g. gratis
niet leden: f 2.--
per jaar

★

losse nummers:
f 0.25

★

postgiro 584802
t.n.v.
penningm. esse
humanistische
jongeren-
gemeenschap
te Hardinxveld

★

advertentie-
tarief
op aanvraag

Leest: DE VRIJDENKER

Weekblad ter verbreiding van de Vrije Gedachte.

Uitgave van Vrijdenkers Vereniging „De Dageraad" te Amsterdam.
Verschijnt wekelijks.
Abonnementsprijs: *f* 2,50 per kwartaal.

BELANGRIJK.

Voor leden van jongerenorganisaties stelt de afdeling Amsterdam van de Vrijdenkers Vereniging „De Dageraad" een beperkt aantal jaar-abonnementen tegen sterk gereduceerde prijs beschikbaar, nl. *f* 1,50 per half jaar bij vooruitbetaling.

Op te geven bij:
A. L. Meintser, Oude Waal 17, Amsterdam-C., Tel. 34016.

LIBERTYN

Landelijk maandblad van de Humanistische Jongeren Gemeenschap Nederland.

Redaktieleden:
Phia Baruch
Johan Hardick
Machiel Verduijn

Redaktiesekretariaat:
Johan Hardick
Spijkerstraat 42
Arnhem

Administratrice:
Tine Bouterse
Kijkduinstraat 58 III
Amsterdam

8e jaargang-nummer 8
eind april 1958

Uit de inhoud:

Algemene vergadering
Penneklimmer
Vakantieplannen
In memoriam
Gedicht
Wereldfederalisme
Adressen nieuw HB

Onze eigen beeld- en tekstreporters presenteren u de PREMIERE van de gloednieuwe amusementsfilm

DE A.V. IN KLEUR EN GEUR...

met een zeer attraktief bijprogramma.

VERWACHT: de HB-documentaire

DE BOM BARST

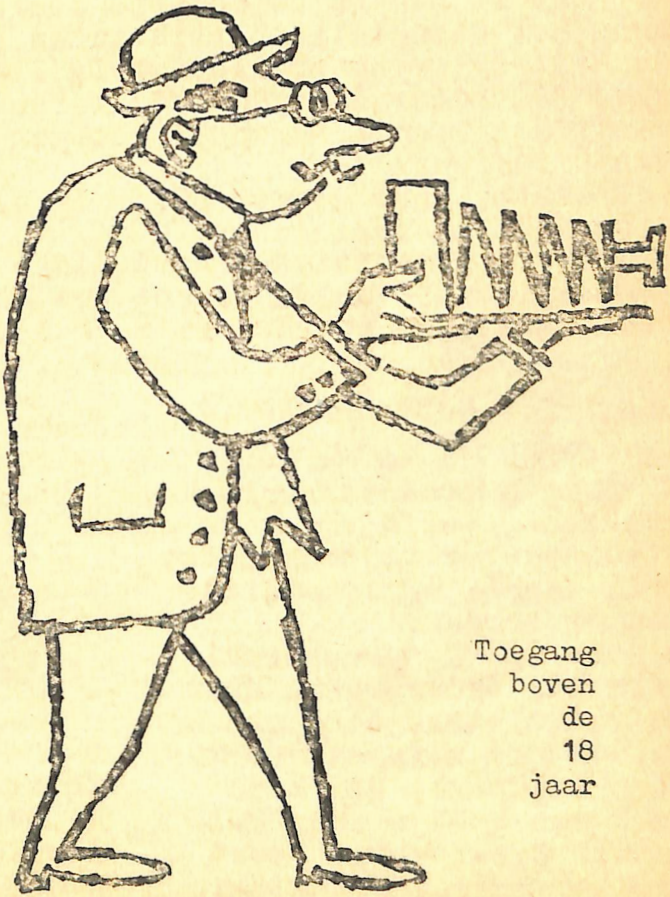

Toegang boven de 18 jaar

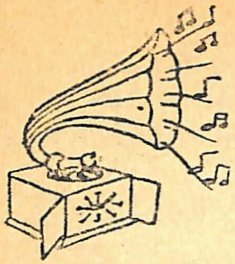

DE ALGEMENE VERGADERING IN VOGELVLUCHT

Ruim 130 kongres- en feestgangers vulden tijdens de Paasdagen de grote zaal van het Christelijk Vakantieoord De Bijenkorf te Nunspeet. Allen HJG-ers. Als gasten waren op deze Jubel-AV aanwezig de heren S. Naarden namens de Moderne Jeugdraad, B. Max namens het Humanistisch Verbond en D. van Kreveld, die de HJB vertegenwoordigde. Drie leden van de Belgische HJG (dáár HJB genoemd) waren op de "bromtol" van Brussel naar Nunspeet getogen om deze AV ook mee te maken.
Voorzitter Enno Hommes sprak in bloemrijke bewoordingen zijn openingsspeech af, zó serieus, dat de geachte afgevaardigden nauwelijks merkten dat er tegelijkertijd de draak mee gestoken werd, dat zij deze plechtige woorden zo maar slikten...

BARBERTJE MOET HANGEN...

Achter de HB-tafel werd ijverig het aantal spreekbeurten geturfd van kampioenspreker tijdens AV's: Erik Happé, afgevaardigde van Amsterdam.
Bij de 12 ½ spreekbeurt werd hij onderbroken door de voorzitter, die een huldewoord uitsprak voor deze mijlpaal. Hij bood Erik aan boekje aan, Multatuli's Barbertje moet hangen. Indien dit al als stille wenk bedoeld was; het resultaat was nihil..

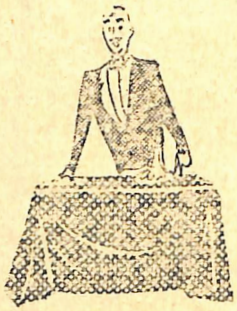

De heer Max bracht de felicitaties van het HV over en schonk de enveloppe van het bekende merk "PROOST". Zowel in zijn speech,

"Ledental 500 blijft streefgetal zowel als schijnbaar ondoorbrekelijke barriere" als in de enveloppe, zat veel. Maar liefst f 100,-. Waarvoor dank!! De notulenkommissie, bestaande uit Haarlemmers, verveelde zich niet. Allereerst notuleerden zij: zorg dat de notulen nu eens wat sneller komen...

redaktie : voor de leeuwen....

Nadat aan de volgorde der agendapunten en het reglement van orde nog wat was gemorreld, werd, om speciale redenen, reeds de Libertijnredaktie aan de AV als prooi toegeworpen.
De AV vond: de Libertijn is te weinig positief, indeling is verwarrend, geen direkt humanistisch geluid, gezellig, plezierig, Klankbord deugt niet, eenzijdige politieke belichting, derde-weggers, steeds beter etc. - Het moge u vreemd in de oren klinken, doch uiteindelijk werd het beleid der redaktie nog met grote meerderheid.. goedgekeurd. EN TOEN.... kwam een van de grote verrassingen van de AV aan de orde.

JOOP BOKHOVE en BOB AVÉRES uit Hengelo (O), redakteuren van de Libertijn, die vorig jaar uit eigen middelen een nieuwe Gestetner-stencilmachine aanschaften om de Libertijn te kunnen afdraaien, gaven deze zo goed als nieuwe, kostbare machine nu

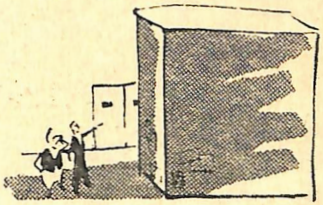

HJG kreeg groot cadeau..

cadeau !

(helemaal gratis voor niks) aan de HJG. Dat de vergadering er stil van was, valt te verklaren. Daarna: enthousiast applaus en vele dankbare sprekers.

Terwijl tezelfdertijd in de cantine door een groot aantal feestganger er lustig op los werd gedanst, ging de AV ook in de avonduren van zaterdag verder. De voorzitter betoogde, dat hoewel de gevoerde pro-

paganda-akties enig resultaat hebben opgeleverd, de ledenstand beslist ongunstig is. Dit punt verdient alle aandacht te krijgen. Enno betreurde het ten zeerste, dat de gemeenschappen niet wat meer eigen initiatief tonen of in elk geval van medewerking blijk geven. - Zijn oproep om steun wordt onderstreept door Erik Happé Asd. - Henk Bosselaar, algemeen lid, bepleit het meer overlaten van het propagandawerk aan de gemeenschappen zelf. Ondersteun het werk in de gemeenschappen door o.a. gesprekstof-voorziening in de vorm van syllabi, stelt hij voor.

MODERNE JEUGDRAAD. Aan de orde komt het plan van leden van de Moderne Jeugdraad, waarin de HJG via het HV is vertegenwoordigd, om in de statuten van de Moderne Jeugdraad vast te leggen, dat deze MJR het socialisme voorstaat. In eerste instantie blijkt men in de HJG met een dergelijke wijziging niet ingenomen. Indien het MJR-plan doorgaat, zal waarschijnlijk het HV (en dus de HJG) zijn vertegenwoordiger in de MJR terugtrekken en de samenwerking beëindigen.

Bij het punt FINANCIËN blijkt, dat de kaskontrolekommissie door allerlei omstandigheden, hier niet nader te omschrijven, niet in staat was haar verslag uit te brengen. Over het financiëel verslag van de penningmeester en de kasstukken zal nu uiterlijk 15.5. 1958 rapport worden uitgebracht aan het HB en de leden.

De AV sprak haar afkeuring uit over het verslag van de penningmeester zoals dat aan de AV werd voorgelegd. Dirk van Rangelrooij trok hieruit logisch de consequentie, dat hij nu zijn kandidatuur voor het nieuwe HB diende in te trekken. De AV verzocht hem evenwel tóch kandidaat te blijven. Waarmee Dirk accoord ging.

IN DE HJG IS ALLES MOGELIJK....
Opgevangen uit de mond van een der afgevaardigden: ".. de eerste secretaresse heeft het jaarverslag moeten samenstellen, enkele dagen voor de bevalling van haar zoon..."

VEEL KRITIEK / TÓCH ER DOOR

Het jaarverslag van het secretariaat en het beleid van het Hoofdbestuur bleken uiteindelijk de goedkeuring van de Algemene Vergadering te kunnen wegdragen, al was er veel kritiek tegen de té summiere gegevens in het verslag (te weinig namen en feiten). En ook al vond de AV wel algemeen dat dit HB te weinig van het vorig jaar aangenomen werkplan heeft verwezenlijkt. Een opvatting die door de voorzitter met vuur werd bestreden.

De door het zittend HB gestelde HB-kandidaten worden vervolgens gekozen. Nadat over en weer verscheidene dankwoorden zijn gesproken, komen de nieuwe HB-ers voordraven:
Voorzitter Piet Schipper, Beverwijk; le sekretaresse Hannie Eising, Amsterdam; 2e sekretaresse Ank Leegwater; le penningmeester Dirk van Rangelrooij, Den Haag; 2e penn.esse Ans van den Berg, Hardinxveld; Libertijnskretaris Johan Hardick, Arnhem.
Als redaktieleden van de Libertijn worden op HB-advies gekozen: Phia Baruch en Machiel Verduijn, beide uit Amsterdam.

SCHAAM JE, HJG-ers .....

a

Vorig jaar werd tijdens de AV besloten een kommissie in te stellen die diende te zorgen voor het jubileumkadeau: een stencilmachine. Welnu: die stencilmachine kwam er, ondanks de kommissie.

b

Er kwam zelfs nóg een geweldig kadeau, ondanks kommissie en HJG. Ja HJG-ers, het is om je náááár te schamen!

q

Er kan nu een schrijfmachine worden aangeschaft, van de volgende gelden:
HJG-ers f 130,-. Gift Humanistisch Verbond f 100,-. Giften gemeenschappen van het Hum.Verbond f 170,- !!!!!!.....

op suggestie van machiel verduijn heeft de av besloten de minister van binnenlandse zaken een telegram te zenden ter ondersteuning van de brief van het HV inzake de crematiewet.

aan de schenkers van de stencilmachine namens't hb een gestencilde oorkonde worden aangeboden.

nog een telegram. werd verzonden aan biny luyendijk, die av niet kon bijwonen. Inhoud: prettige paasdagen.

foto libra

SNAP SHOTS

hulde aan de kongreskommissie: diny brilleslijper, ank leegwater en.. leo geleijnse, die zorden dat alles prima verliep. jongens, 't was af !!!
ook apeldoorn hulde voor de originele zaalversiering !

in een zaaltje van de bijenkorf te nunspeet had het unescocentrum speciaal voor de hjg een kleine tentoonstelling ingericht. er was interesse voor vele rondleidingen.

in cinemaScope

tijdens de av werd afscheid genomen van karel bosua rotterdam, theo houtkoper den haag en jenno zantema groningen die dertig jaar zijn/worden en de hjg dus dienen te verlaten.

Volle kracht → vooruit

door
Piet Schipper

Wel daar zitten we dan. Met vele aanbevelingen en richtlijnen van de AV kan het nieuwe hoofdbestuur zijn taak beginnen. Ik ben ervan overtuigd, dat allen hun best zullen doen om de HJG verder te stimuleren in de richting van een jongerenvereniging met positieve inhoud, die konstruktief werkzaam kan zijn onder de nederlandse jongeren. Willen we datgene verwezenlijken, wat Enno Hommes in zijn artikel 10 JAAR HJG (in de vorige Libertijn), heeft genoemd, dan is het zeer zeker noodzakelijk, dat de gemeenschappen zich weer intensief gaan bezighouden met de ledenwerving, waarbij de stencils van de BIM-aktie goede diensten kunnen bewijzen. Ik hoop dat de gemeenschapsbesturen er van doordrongen zijn, dat de vergroting van het ledental een kernpunt is voor hun werkzaamheden. -
Zeker niet minder belangrijk is het echter, alle leden blijvend in het werk van de HJG te interesseren, o.a. door betere programma's.
Ik ben van mening, dat het afgelopen kongres de meeste deelnemers enthousiast heeft gemaakt voor de HJG en ik hoop dat zij met hun geestdrift de anderen zullen kunnen duidelijk maken, dat de HJG het waard is, dat ook zij gaan medewerken aan de uitbouw van deze vereniging. Een krachtige HJG is in deze tijd nodig om de jongeren te overtuigen dat vele zaken hun aandacht verdienen: bijv. atoombom, woningnood, discriminatie op velerlei gebied. Als wij erin slagen de bijna spreekwoordelijke lauwheid wat te verminderen, dan zijn we op de goede weg. - Als schipper van de HJG-schuit vraag ik jullie dus niet alleen het schip drijvende te houden, maar er aan mede te werken, dat het volle kracht vooruit gaat.

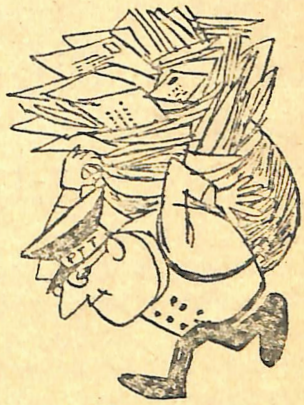

stuur stapels
suggesties
sss-sss-sss-sss

HUMANISME GEDURENDE DRIE GENERATIES '28-'58

verslag
door
machiel
verduijn

.....

Het verschil tussen de huidige jongeren en zíjn generatie (de jongeren van de twintiger jaren), is zo groot niet. Zij behoren beide tot de "lost generation". Dat was de kern van het boeiende betoog, dat Dr. J.P. van Praag, voorzitter van het Humanistisch Verbond, hield op de derde dag van ons jubelkongres. Hij schetste ons de drie generaties, aan de hand van zijn persoonlijke belevenissen tegen de achtergrond van het politieke, culturele en maatschappelijke gebeuren.

De jaren 1918-1928 werden, aldus de spreker, gekenmerkt door een sociale opbloei, zoals die vrijwel altijd na een oorlog waar te nemen is door een economische herleving. Aan de hand van Ter Braak en Marsman liet hij zien hoe er een generatie van jonge intellectuelen was, die bang waren voor de traditionele en conventionele schoonheidsverering van de voorgaande generatie en zodoende kwamen tot een leven zonder theorie in uiterste consequentie. Het vitalisme, dat zich ook uitte in bizarre-ismen is de schilderkunst en dat intellectuelen in het maatschappelijke leven leidde tot "het gevaarlijke leven". Het tijdperk ook waarin jazz, charleston, sexuele losbandigheid en al wat dies meer zij, hun debuut maakten en hun hoogtij beleefden. Het was ook de tijd van de Jeugdbeweging met een hoofdletter. Zij bestond echter uit diverse kleine organisaties. Hier zocht men naar nieuwe omgangsvormen. Het spontaan met elkaar omgaan van de sexen op vriendschappelijke basis, zonder dat daaruit een verhouding moest voortkomen, was tot toen ondenkbaar geweest. De filosofen Kant en Hegel stonden hoog in aanzien, terwijl voor de spreker persoonlijk Nietzsche en Multatuli heel veel hebben betekend.
Zoals altijd was er naast deze groep van intellectuelen de hele grote schare van gezapig en gedachteloos voortlevende burgers.

Daarop volgde de grote economische crisis van 1929, die leidde tot massale werkloosheid met de demoraliserende invloed. Het was ook de tijd van de opkomst van nationaal-socialisme in Duitsland, een non-conformistisch systeem, dat niet was gebaseerd op het individu maar op de massa; het collectief. Hier kon 't conformistische non-conformisme ontstaan met de waanzin van rassenzuiverheid en rassenuitmoording, concentratiekampen en al het verdere mensonterende, dat we aan de lijve hebben ondervonden tijdens de tweede wereldoorlog. In deze tijd leefde men onder de dreiging van de oorlog. De wereldbrand, die evenals de crisis, van vandaag op morgen kon beginnen. Er was ook telkens wel ergens oorlog, en het debacle van de volkenbond had in feite reeds zich geopenbaard. Toen kwam ook in de tijdschriften "Jonge Gids" en "Fundament" de strijd van een sociaal-politiek humanisme. De vredesactie met de pacifistische Volksbeweging brengt pers en parlement in beroering.

Het vermocht echter niet de tweede wereldoorlog te voorkomen. De tijd waarin, ondanks alle ellende en rampspoed, het idealisme in het collectieve verzet groeide. Het verzet, waarin ook de buitenkerkelijken voor het eerst voor vol werden aangezien.

"Humanisme, een renaissance", werd door de spreker in die tijd in vier maanden geschreven. Het zou, zo niet de grondwet, dan toch de grondslag worden voor het latere georganiseerde humanisme. Een boek, dat weliswaar achter de schrijftafel werd geschreven, maar gebaseerd was op de welvaart der jaren 1918-1928, de armoede en verpaupering van de crisisjaren en de mensontering van de collectieve waanzin.

Zo kon na de oorlog dus toch een Humanistisch Verbond ontstaan en reeds een 10-jarig bestaan vieren. Het verwijt, als zouden de humanisten hun steentje hebben bijgedragen aan de verzuiling, ontkende spreker uitdrukkelijk. Een theorie zuiver houden binnen de beslotenheid van het eigen, is een ideaal, dat zelfs van het indivisu alleen maar een ideaal kan blijven. Men is echter aan zijn menszijn verplicht, en ook krachtens het feit dat de mens een gemeenschapswezen is, ook voor de anderen iets te betekenen. Zo kan men

vervolg rede dr.van praag.

dus van verzuiling spreken als de enkeling of een klein groepje een ideaal tracht zuiver te houden en dit dan eventueel aan anderen tracht op te leggen. Het tegendeel is het compromis,waarbij de kern van het menszijn - waardebesef redelijkheid, menselijke waardigheid, de verbondenheid met de natuur, de maatschappij en de kosmos, vrijheid en gerechtigheid-zoals die hun formulering hebben gevonden in de beginselverklaring van 't Humanistisch Verbond, nimmer mogen worden verloochend.

Hiermee meende de spreker tevens een deel van de verwijten, die de jongeren weleens uiten tegen het Verbond,te hebben weerlegd. Het rebelleren van de jongeren tegen de ouderen kan de spreker waarderen. Zijn inziens doet de jeugd dit veel te weinig. Hoe meer hoe liever,echter niet met holle frasen maar met constructieve denkbeelden, want tenslotte vroeg Dr.v. Praag ons, jongeren: "WIE ZAL VERDER GAAN EN HOE?".

==========

Zondag 27 april,9.45 uur:

RADIOLEZING Enno Hommes

"De wereld van morgen voor de jonge humanisten"

LIEVE LEZERS...

De Libertijn wijst jullie gaarne de weg voor oplossing van uw probleempjes. Schrijf gerust aan:

Voorzitter Piet Schipper, Geelvinckstraat 96 Velsen-Noord, post BEVERWIJK;
1e secretaresse Hannie Eising, Stadionkade 26 III Amsterdam.K20-712423;
2e secretaresse Ank Leegwater, Biesboschstraat nr. 52 II, Amsterdam Z-2.
1e penningmeester Dirk v. Rangelrooij, v.d.Heimstr. 20 te Den Haag;
2e penningmeesteresse Ans van den Berg, Kon. Julianastraat 7, Hardinxveld-Giessendam, POST BOVEN-HARDINXVELD;
Libertijn-redaktiesekr.: Johan Hardick, Spijkerstr. 42, Arnhem. tel. K8300 - 21881 (thuis) of 24545 (kantoor.
Libertijn-administratie: dus ook voor adreswijzigingen, Tine Bouterse, Kijkduinstraat 58 III,te Amsterdam.

Knip dit adreslijstje uit!
Hang het boven uwe sponde!
Uw zorgen zullen ons H.B. voortdurend een zorg zijn!

De Libertijn:
trouw tot na den dood...
(aldus JHH.)
wenst u behouden vaart in schippers boot.

IN MEMORIAM

In de ochtend van de zesde april ben je van ons heengegaan. Op de zesde april, de eerste paasdag, een dag die voor anderen een verrijzenis, een nieuw begin, een nieuwe toekomst betekent. Hoewel we reeds lang wisten dat je ernstig ziek was, is je overlijden voor ons toch nog eerder gekomen dan we verwacht hadden. Toen echter op deze zondagmorgen bleek, dat je zelf al in een soort apatische toestand was vervallen en geen lust meer had je met je eigen toekomst bezig te houden wisten we, dat het einde nabij was. Later op diezelfde ochtend kregen we de bevestiging daarvan, toen bleek, dat er zelfs geen volledig team van artsen meer kon worden gevonden, dat nog aan je herstel zou willen werken.

Je was nog zo jong: in oktober van dit jaar zou je pas tien jaar zijn geworden. Ook daarom heeft je toch nog onverwachte heengaan ons zo smartelijk getroffen. Was niet het tijdstip van het begrafenismaal reeds vastgesteld, wij hadden misschien nog gelegenheid gevonden een paar woorden bij je groeve te spreken. Nu kon ook dit helaas niet.

Het is dan ook daarom, dat ik bijzonder erkentelijk ben jegens de redaktie van de Libertijn voor het feit, dat zij mij op mijn verzoek de gelegenheid heeft gegeven hier een In Memoriam voor je te schrijven.

Je geboorte vond plaats op 17 oktober 1948, maar al voor die tijd voelden we hoe je eruit zou gaan zien. We kenden nl. je ouders, een groep jonge leden van het Humanistisch Verbond. Ik herinner me "Tim" Timmermans, Arie en Han Mijnster en ook Harry Lips. Zij vormden met nog enkele anderen een enthousiaste kern, die je al koesterden ook voor je geboorte, toen je nog Landelijke Commissie heette. Je had in die tijd nog geen vast zakgeld, maar kreeg wel af en toe wat toegestopt van je peetvader, het Humanistisch Verbond. Veel kon er toen nog niet gedaan worden, maar je vrienden kwa-

men bijeen op verschillende plaatsen, discussiëerden over het humanisme en wat dat voor je kon betekenen. Je was gezond, levenslustig en vrolijk. Er was geestdrift en een intense belangstelling van je vrienden om samen iets goeds voor je opvoeding te doen. Kampen en weekends dateren ook uit die tijd, waarbij ik denk aan Karel Heymans, aan Els Brouwer. Er werd door je vrienden gezongen in die tijd!

Je tweede verjaardag in oktober 1950 werd een belangrijke dag voor je. Wat een vreugde nl. toen bleek dat je al kon lezen. Je vrienden kwamen voor het eerst uit alle delen van het land bijeen in De Grasheuvel te Amersfoort en gaven je een boekje, geschreven door Arie, Harry en mij, dat heette.... "Statuten".

Vrin de Jong, die toen je voogd werd en medicijnen studeerde, verloochende zijn toekomstige beroep niet. Hij onderwierp je aan een grondig onderzoek en ontdekte, dat je vanaf je geboorte één orgaan miste. Zo gaven we je in februari 1951 de Libertijn, het orgaan, waaraan de namen verbonden zijn van Karel Heymans en mijzelf, Wim Hartman en Kees Steyne, Hans Mozes, Bas Munniksma en Erik Happé, Arthur en Rudolf de Jong, Johan Hardick, Joop Bokhove e.a. en dat ook na je dood nog zal voortleven dank zij de werkelijk prachtige gift van een stencilmachine door Bob Avéres en Joop Bokhove.

Na Vrin werd je opvoeding aan Will Olthof toevertrouwd. Je verloor iets van je principiële karakter, maar leerde gemeenschapszin. Het was in die tijd, waaruit het woord "Interne Versterking" dateert, dat de maaltijden op weekends werden gekruid met het massale geluid van Will, die Piet Paaltjens reciteerde en dat de eerste Bovenste Plank verscheen.

Serieuser en vooral strijdbaarder werd je een jaar later onder leiding van Ron de la Rie. Je peetvader gaf je toen zelfs een bepaalde zelfstandigheid: je mocht zelf de verjaardagsfuifjes van hem bijwonen. In dat jaar groeide je ook goed, dankzij

de Landelijke Propaganda Commissie. Je gewicht nam in dat jaar met ruim een derde toe.

Hierna, in maart 1955, kreeg je een kalmer karakter, maar kwam je niet meer zo goed in gewicht aan. Je ontdekte, dat strijdbaarheid én gemeenschap-zijn twee even belangrijke kanten van je aard waren. Je leerde de beginselen van syllabus en gespreksweekend op de school van Henk Bosselaar waar je twee jaar verbleef. Daar je je toch niet meer zo bevredigend ontwikkelde als in de eerste jaren van je leven en je bij tussenpozen wat lusteloos en slap was, specialiseerde Henk zich in 1956 snel tot Dr. Bosselaar en stelde hij met twee even bekwame specialisten als Dr. van Opijnen en Dr. de Nachtegaal een diagnose én een therapie: een duidelijke leefregel voor je eerstvolgende jaren.

Daarna riep Dr. Bosselaar al je vrienden bijeen in maart 1957 en besprak samen met hen deze leefregel. Nadat we aan de hand van deze leefregel samen nog een duidelijk dieet voor je hadden vastgesteld lieten we je achter in de kliniek van dokter Hommes (hoofdverpleegster mw. Luyendijk), die we de opdracht gaven ervoor te zorgen, dat je dieet voor 1957 nauwgezet zou worden gehandhaafd en die we tevens opdroegen vast na te gaan hoe je dieet voor 1958 zou kunnen luiden. Optimistisch gingen we uiteen, want nu, in je negende levensjaar, hadden we dan toch eindelijk de leefregel vastgesteld, waarom je zelf al zo vaak had gevraagd.

Je kunt je dus voorstellen hoe we schrokken toen we je met Pasen terugzagen: sterk vermagerd en lusteloos, je bewoog zelfs al bijna niet meer. Toen we dokter Hommes vroegen wat hij dan wel gedaan had hoorden we het. Je dieet was door hem en zijn staf volkomen verwaarloosd; aanbevolen spijzen waren zelfs door het tegendeel vervangen. Je was echter al volkomen apatisch; je vroeg zelfs niet waaróm dokter Hommes zich niet aan het je voorgeschreven dieet had gehouden. Je vond het zelfs af en toe niet prettig als er vaak over je werd gesproken en als een van je vrienden wat veel belangstelling voor je toonde. Neen: toen

het erop aan kam zei je zelfs: "het is wel goed" en "het kan me niet schelen". Toen merkten wehoe erg het met je was. Hoe het in het komende jaar met je zou gaan interesseerde je al niet meer; je had er zelf blijkbaar al geen geloof meer in dat er nog een toekomst voor je zou zijn.

Nu hebben we begrepen waarom dokter Hommes je vrienden heeft gevraagd je 10e verjaardag nu vast te vieren. Je hebt nu tenminste kunnen heengaan met de zekerheid, dát die verjaardag nog zou worden gevierd. Waar waren echter al je vrienden van vroeger? Waren zij er niet omdat zij.... nog verwachtten je 10e verjaardag te kunnen vieren op het weekend van 18 en 19 oktober of bleven zij weg uit piëteit? Wij zullen het nooit weten.

Rest mij dus slechts, ook namens al deze oude vrienden van je, die samen aan je opvoeding hebben mogen werken, onze dank uit te spreken voor alles wat je in die paar jaar van je leven voor ons hebt betekend. Je hebt ons geleerd onszelf te ontdekken en te ontplooien. Je hebt ons ook nieuwe vrienden, vriendinnen en voor sommigen zelfs een levensgezel leren kennen.

Rust zacht H.J.G. Wij hebben van je gehouden. Nu blijft slechts een mooie herinnering, de gedachte hoe het had kunnen zijn en de vraag: wat nu ?

Amsterdam, april 1958.
Jan H. Homburger.

De redaktie van de Libertijn stelt er prijs op te verklaren, dat uit het feit van plaatsing van bijgaand door JHH ingezonden stuk noch goed- noch afkeuring van de inhoud daarvan kunnen worden afgeleid. - Er wordt op teruggekomen ! ! ! !

LEVENSSTORM

(Geïnspireerd op Beethovens 5e pianoconcert)

Een storm raast door 't leven
En beukt velen rustloos neer.
Je poogt te staan, nog even,
Dan baat geen weerstand meer.

Gekweld met wrede vragen
Lijkt ieder uitzicht zoek.
Waartoe moet ík alles dragen ?
Je eigen antwoord is een vloek !

Eenzaam in de kille nacht
Begrijp je niets van 's levens zin.
Je hebt gehoopt, ... verwacht
En hunkert naar een nieuw begin.

De wind verliest aan woeste kracht.
Een morgen komt weer dagen
In wond're frisheid -- ongedacht.
Vivace op angst en klagen.

De zon zendt haar warme gloed
Aan een stralend schone dag.
Het geeft je blijde levensmoed,
Omdat je strijdend verder mag !

L.C. Geleijnse

WERELDFEDERALISME

Tijdens de lustrumviering van de HJG prak Dr. C.J. Schuurman over het onderwerp "Wereldfederalisme".
"Er treden uiterlijk geleidelijke veranderingen in de mensheid op, doch de mens zelf is kwalitatief weinig veranderd. Ik kwantitatieve zin zien we dit anders: de mens heeft zowel technische, technisch-wetenschappelijke, sociale, politieke en economische nieuwe vormen weten te vinden. Cultuur heeft de mens in alle ontwikkelingsfasen gekend".
Op sociaal-politiek terrein schetste de spreker de ontwikkeling van familiegemeenschap, via stammen, steden, stadsstaten tot naties en bondsstaten, hetgeen verder kan leiden tot óf splitsing van de wereld in twee grootmachten óf tot een federatieve opbouw. Spreker acht drie stadia in de ontwikkeling van een kind, het ik-besef, het wij-stadium en de ik-het verhouding (de ontdekking van het mystieke, 't grote geheel) ook van toepassing op de totale mensheid.

samenvatting van de inleiding: Mies en Adri Waasdorp.

Elk mens heeft een potentiële waarde. Hij kent immers de bewustwording van eigenscheppend vermogen, zelfstandigheid, trouw, en karakter (dat tot een persoonlijkheid kan uitgroeien).
De heer Schuurman stelde, dat in toenemende mate ontdekt wordt het wezenlijke culturele belang van de deling der mensheid in twee sexen, dit, terwijl overigens de verdeling in rassen wezenlijk nog bewust te maken valt.
De mensheid is, aldus spreker, nog niet verder dan 't trachten "ik" te zeggen. Slechts enkele volken zijn dit eerste stadium ontgroeid, en verkeren dus in de puberteit. Voorbeeld: de Westeuropese integratie.
Slechts enkele individuen zijn aan het ik-het stadium toe. Hoe meer rijpe individuen, hoe rijper de naties.
Hoe kan dit proces worden bevorderd?
Het antwoord van de inleider was: individueel proberen een rijp mens te worden, en in natieverband de democratie heel wat veranderen!
Wereldfederalisme eist internationale democratie. Dit

is niet door politieke onderhandelingen te bereiken; de diplomatie wordt slechts verstandelijk en met sluwe berekening gespeeld. Noodzakelijk is, dat veel leidinggevende figuren het wereldfederalisme gaan beleven. Daarom moet het wereldfederalisme niet via een nationale politieke partij uitgedragen worden, doch moeten de aanhangers zich in de internationale organisatie verenigen. Op deze wijze kan de idee van wereldfederalisme voor de massa levend gemaakt worden, omdat deze gedachte zo waarlijk menselijk is. Zelfs door de meest critische mens is geen afbraak mogelijk, omdat de idee van wereldfederalisme elke toets der critiek kan weerstaan.

In een wereldfederatie moet alleen het hoogst-noodzakelijke gecentraliseerd behandeld worden; zoveel mogelijk moet het eigen karakter van iedere groep bewaard blijven. Bij het tot stand komen van een wereldfederatie zal de energie, die nu besteed wordt aan vele onnutte zaken aan de gehele geïntegreerde mensheid ten goede kunnen komen.

::::::

zaal en de AV. Het regende een beetje, doch toch kon er later nog een avondwandeling af. De volgende dagen brachten ons zon. Daarom werd het luiaards, die niet op tijd kwamen ontbijten, ernstig kwalijk genomen. Ze werden met slaapzak en al, of in pyama onder groot gejuich de eetzaal binnengedragen. Enkelen van hen werden geprest op hun zitplaats te klimmen en een tafelrede af te steken. De man-in-de-slaapzak, die over de voordelen van de ligne-sac sprak, verwekte veel hilariteit. Vooral toen hij niet van zijn zitplaats kon afdalen zonder de hulp van anderen...
Er werden trouwen nog meer tafelredes afgestoken, met aanvallen daarop van The Angry Young Man uit Hilversum.
Na het vervolg van de AV gingen sommigen wandelen, anderen luisterden naar de heer Schuurman, over Wereldfederalisme. Aan tafel werden 's avonds wilde verhalen gedaan over ontmoetingen met Nunspeetse voetballende bosnegers (discriminatie van een bevriende volksgroep! Red.)- Daarna begon het cabaret, met teksten van o.a. Cees Luyendijk, Phia Baruch en en Hans Mozes, en olv Cees. Het werd buitengewoon goed ontvangen door de zaal. Waarom er af en toe zo enthousiast gelachen werd, begrijp ik echter niet, dat komt waarschijnlijk doordat ik zelf meespeelde... In ieder geval hebben we na afloop nog éven gezellig gedanst. Charlie Chaplin in hoogsteigen persoon bracht ons daar nog een bezoek. Er werd weer avond-gewandeld en op de slaapzaal De Berk schijnt Den Haag een geniaal aantal lachertjes te hebben gelanceerd. Er moet er zelfs één zijn bij geweest, die.. nog niemand kende. -
De volgende dag waren we natuurlijk vroeg op. De heer J.v.Praag hield voor ons een inleiding over 3 generaties Humanisme. De slaap verdween totaal uit onze ogen. Natuurlijk luisterden we critisch, maar ergens had dit betoog wel onze sympathie, omdat er zin voor realiteit uit sprak. We kregen er in ieder geval honger van en aten met veel smaak het middagmaal.
Iemand begon aan tafel over huisbezoek/ledenwerving. Het voornaamste werk zou bestaan uit het sluiten van monden die wijd gingen openstaan, wanneer iemand namens de HJG aan de deur kwam.. Later deelde persoon in kwestie nog mede dat bij huisbezoek een moeder, medelevend, antwoordde: M'n dochter voelt niet voor zoiets meneer. Wat kan ik er aan doen.. Ze wil niet.. Ik krijg d'r nooit naar de Kerk...
Als je zoiets hoort dan denk je: Er is nog een hoop te doen. Je gaat je afvragen waar je moet beginnen.. Maar een klein begin hebben we toch wel gemaakt, daar in Nunspeet, met Pasen.
Zo anderhalfhonderd mensen hadden we er, uit alle windstreken. Maar ze hebben ondanks duizend verschillen toch hetzelfde begrepen. Buiten al het genoegen: dáárom was dit weekend zoveel waard.

Phia Baruch.

heb je zó, voor je 't weet. Hier zijn enkele tips...

Wanneer je interesse uitgaat naar werkkampen, kun je op onderstaande adressen uitvoerige inlichtingen krijgen. Schrijf gerust:

Inlichtingenbureau Hulpwerk en Werkkampen, p/a Stichting BEDA, Stadhouderskade 116, Amsterdam.

Intern.Vrijwillige Hulpdienst (IVH), Ned.Afd. van de Service Civil International, 2e Helmersstraat 15,Amsterdam.

Stichting Internationale Werkkampen (SIW), Rapenburg 6 te Leiden, tel. 32722.

Mennonite Voluntary Service (Doopsgezind), Amsterdamsestraatweg 653, Utrecht.

---

2 - 9 augustus

HJG - ZOMERKAMP

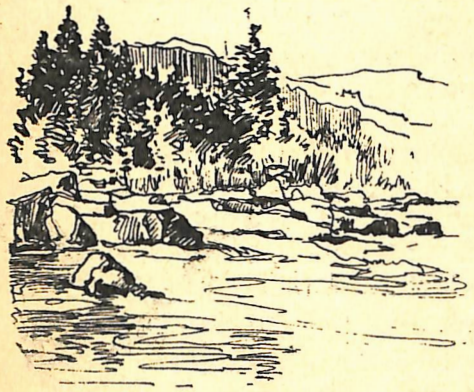

Dat mag je dit jaar beslist niet missen.Prachtig terreintje bij Malmedy (België).
De kampkosten zijn plm. f 35,-; de reis (retour) per extra-bus f 20,--.

GEWOON GEEN GELD !!!!!!

Stel je beslissing niet te lang uit. Schrijf liever vandaag dan morgen een briefje aan kampsekretaresse:
Tine van Opijnen-v.Hoorn
Venusstraat 108,HENGELO

GA OOK NAAR HET ZOMERKAMP!! WIJD EN ZIJD VERMAARD !!

OP ZOEK NAAR DE MENS

verslag van
Aant Ferwerda

Dit was het motto, waaronder op 15 en 16 februari 1958 (gebrek aan plaatsruimte noodzaakte ons de plaatsing van dit interessante verslag uit te stellen tot nu, red.Lib.) te Driebergen een conferentie werd gehouden tussen hervormde en humanistische jongeren. Gastvrouw en gastheer waren leerlingen en medewerkers van het hervormde centrum De Horst, opleidingsinstituut voor werkers op maatschappelijk en kerkelijk terrein.
Zaterdagavond was het woord aan Dr. D.H.Prins uit Den Haag. Uitgangspunten waren de huidige onzekerheid over de weg van de mens en daarbij het uitgroeien van economische belangen en noodzakelijkheden, en de wetenschappelijke benadering van de problemen. Het gevolg hiervan is, dat de mens tot voorwerp wordt gemaakt en op zichzelf teruggeworpen wordt.
In deze situatie ontstaat critiek op traditionele vormen en gedachten; een critiek, die al te vlug wordt betiteld als negatief, afbrekend en inhoudsloos. In de litteratuur wordt sterk de aandacht gericht op de eenzaamheid. Ook dit wordt veel gedoodverfd als negatief. En toch, er doorheen ziende, blijkt dat in het eerste geval een positieve achtergrond mogelijk is:'t zoeken naar waarheid en bovenal waarachtigheid. In het tweede geval klinkt het besef van bij anderen te horen, dat zich uit als een klacht.
Dit is het raakpunt met deze humanistische overtuiging: eens mens lééft eerst in relatie met de anderen, met het andere.
En hier wees Dr. Prins met nadruk op de weg van stelselmatige zelfinkeer, die mogelijk op onverwachte wijze bevestigt, dat de mens alleen met de ander leven kan. Op deze wijze kan men komen tot de bovenpersoonlijke grond van het eigen ik en een innerlijke vrijheid, waarin men kan zeggen: ik ben meer dan mijn eigen kleine wereldje.

Zondagmiddag volgde de inleiding van Dr. J.M.v.Veen, directeur van Kerk en Wereld. Als eerste punt stelde hij de vraag: wat is Christendom?, gevolgd door het antwoord van Kaj Munk: eerbied voor Christus. Als

tweede uitgangspuntstelde hij Jezus Christus centraal, mede omdat de humanist wel over God spreekt, maar niet over Christus, terwijl juist vele protestanten hun kaarten op deze ene figuur gezet hebben. - Hij zag Jezus in drie dimensies, nl.: meester (zijn gelijkenissen), heilige (zijn voorbeeld) en verlosser. Het derde uitgangspunt was de overtuiging: Jezus ontmoeten is de mens ontmoeten; omdat de mens geen centrum in zichzelf bezit, maar dit alleen in de ontmoeting met Christus vindt.
Hieruit leren wij dan: de mens is dienstknecht. Het zwaartepunt van het leven ligt in de Ander. De bijbel onderstreept dit met: zijn leven verliezen is zijn leven winnen. Op dit punt dus een tegenstelling met de griekse mensbeschouwing die zegt: de mens is zichzelf genoeg en streeft naar zelfverwerkelijking. Deze tegenstelling: zelfverloochening-zelfverwerkelijking werd in de discussie nader toegelicht als onderschikking-nevenschikking.
Op zoek naar de mens is een typisch westerse vraag. De Oosterse godsdiensten zien veelal de mens als deel van de kosmos, als deel van een collectiviteit. Een ander kenmerk van de oosterse godsdiensten is een zekere vlucht uit het leven in de mystiek. Voor de houding van de Christen in de wereld geldt: Jezus is mijn leidsman in mijn strijd tegen het kwaad. Het karakter van het kwaad is moeilijk te doorgronden: is het een tragisch noodlot, is het een kosmisch gebeuren, is het het falen van de mens?
Sprekend over de verhouding van de mens tot het kwaad noemde Dr. van Veen de tekst van de Heidelbergse Catechismus: de mens is geneigd tot alle kwaad, waarbij hij het vervolg - en onbekwaam tot enig goed - tussen haakjes zette. - De bijbel zegt over de verhouding mens-kwaad dit: een deel van het kwaad komt voor rekening van de mens. - Hoe verwerkt de mens dit alles nu ?
Dominee van Veen stelde hier, dat de ontmoeting met Christus wordt ondervonden als genade en verlossing, waarbij men ontdekt, dat men defect is, en als weerklank het zondebesef vorm krijgt. Gevolgen hiervan voor de mens zijn, dat men beseft te moeten strijden tegen het centraal stellen van het eigen ik; en dat men begrip krijgt voor de donkere zijden van het le-

ven, niet om tot een fatalisme of pessimisme te komen, maar om meer voorzichtig te zijn in het oordelen over mensen.

De beide inleidingen werden gevolgd door discussies in groepen, en een nabespreking. Deze discussies zijn uiteraard moeilijk weer te geven.
Wel moet worden genoemd de wil die er bestond om voor elkaars gedachten open te staan en ook de zeer persoonlijke bijdragen van de sprekers in de discussies.
Mede door deze factoren werd dit weekend een geslaagde en verkwikkende ontmoeting tussen hervormde en humanistische jongeren.

PENNEKLIMMER

Vic.Groenendaal uit Haarlem schrijft nav het art.Horen,zien en..zwijgen (Lib.dd. maart):
Elke actie tegen de atoombom is welkom, en zo mogelijk zal ik haar steunen,maar laten we niet vergeten dat elke actie aan zijn doel moet beantwoorden. Lezen we echter recente uitlatingen van een offic. Engelse woordvoerder,waaruit blijkt dat de atoombom onmisbaar is voor de westerse verdediging,dan stuit men al direct op een kernpunt.Over dat kernpunt dient men zich een mening te vormen,omdat men elke anti-atoombom-actie met deze redenering zal neerslaan. We vragen ons dus af: wat bedreigt ons vanuit het Oosten en wat vanuit het westen?
-In zijn uitvoerige brief zegt Gr.verder:
Moskou zal niets hebben aan een met atoombommen geploegd buurland.Er valt ons dus door de berekening van Moskou,dat teveel verbondenheid heeft met West-Europa,weinig te vrezen. -
Moskou heeft een veel sterkere tactiek: handig en propagandistisch manoeuvreren met de fantastische westerse militaire

inspanningen.- - De aanvaller loopt in een atoomoorlog zelf evenveel gevaar.
Vraag is uiteindelijk: voor of tegen de wapenen, als middel tot handhaving van enig democratisch stelsel.
- In het ergste geval krijgen we - bij verwerping van de A-bom - een communistische overheersing en dit is erger dan een strijd met atoombommen en alle gevolgen van dien (zelfmoord) ?
- Accepteren we de militaire uitgaven, dan heeft ook deze A-A-actie geen kracht, omdat atoombomgebruik een noodzakelijk gevolg is van militaire dictatuur (waar we hard heengaan).
Vraag van red.: wat is briefschrijver zelf, anti-militairist ? Is briefschrijver bekend met de fantastische russische bewapeningsuitgaven ??!!

Money is the root of all evil...

verzuchtte Evert Radema uit Amsterdam en stuurde een boze brief over de puzzle-woede en gok-rage:

Men is de puzzlewoede alweer als een van de gewoonste dingen gaan beschouwen, getuige het feit dat er zo weinig tegen geageerd wordt. Ondanks de onbescheiden artikeltjes over de prijswinnaars en de te grote bokkesprongen van de gedesillusioneerde gokkers (anders kan ik ze niet noemen).
Walgelijk vind ik het, dat men dan ook nog "het goede doel" er bijsleept. Zoals thans bijvoorbeeld in een bepaald radioprogramma. Hoeveel zijn de hulpbehoevende instellingen er beter van geworden?
Ik vraag me af: wat komt er zo van de moraal terecht?

Commentaar red.: Evert, je brief is een tijdje blijven liggen. Toch wel interessant om nog te plaatsen, want kijk eens hoe zich de gokwoede in ruim een maand tijd zelf naar de kelder heeft geholpen. O ja, er bestaat nog een KNVB-pool, maar waar zijn de grote vrijdagpuzzles gebleven? 't Kwaad straft zichzelf.

PENNEKLIMMER de rubriek met ingezonden stukken.
PENNEKLIMMER De redaktie behoudt zich het recht
PENNEKLIMMER voor de brieven te bekorten indien de plaatsruimte dat noodzakelijk maakt. Kort houden svp.

..... OFFICIËLE (HEUGELIJKE) MEDEDELING .....

Het hoofdbestuur heeft een candidaat gevonden voor de nog vacant zijnde plaats van 2e voorzitter: BEN KET, te Utrecht.
Door deze mededeling worden de HJG-leden in de gelegenheid gesteld binnen 30 dagen na terpostbezorging van dit blad hun bezwaren tegen deze candidatuur in te dienen. Worden er tegencandidaten gesteld, dan zal een schriftelijk referendum worden gehouden. Is dit niet het geval, dan wordt na 30 dagen Ben Ket als gekozen en benoemd beschouwd.

EEN ZEER BEKNOPT KLANKBORD

Zondag 27 april zal Enno Hommes een radiolezing houden over
DE WERELD VAN MORGEN VOOR DE JONGE HUMANISTEN.
Golflengte 298 mtr. Tijd: kwart v.tien.

De gemeenschap HILVERSUM organiseert zaterdag 26 apr. een meeting met Prof. MINNAERT over ATOOMENERGIE, EEN VLOEK OF EEN ZEGEN VOOR DE MENSHEID ?
Zaal 15 van Hotel De Karseboom", Groest 80, Hilversum. Aanvang 8 uur precies. Toegang vrij. 5 min.v.a.station

GEWIJZIGDE ABONNEMENTSPRIJZEN "MENS EN WERELD". In tegenstelling met de gedrukte advertentie op de omslag van de Lb. luiden de prijzen thans: HV-ers f. 5,-, HJG-ers f 3,50, niet-leden f 7,50, alles p.jaar.

PLANT EEN BOOM in het Nederlandse Woud nabij Jeruzalem. Stort daartoe f 5,- op postgiro 438135 tnv. Joods Nationaal Fonds te Amsterdam, tgv het 10-jarig bestaan van de Staat Israel.

DEZE LIBERTIJN is nog niet getypt op de eigen schrijfmachine. Vergaap u dus niet aan de type-kwaliteiten...

EEN KOMPLIMENT VOOR UTRECHT voor de werkelijk feestelijke uitvoering van hun blad, de DOMMEKRACHT ! PRIMA.

LAATSTE NIEUWS - MEDISCH BULLETIN

In tegenstelling tot elders verspreide geruchten is de 10-jarige Haajegreetje slechts schijndood.
ER ZULLEN NIEUWE INJEKTIES WORDEN GEGEVEN. Dr.HoofdBaas

Nederlandse Vereniging

voor

Sexuele Hervorming

Lidmaatschap *f* 4,— per jaar

In het „Verstandig Ouderschap" vindt U maandelijks een keur van artikelen over vraagstukken betreffende het menselijk geslachtsleven.

Inlichtingen bij het secretariaat:
BILDERDIJKSTRAAT 39 - DEN HAAG

Abonneert U op

MENS EN WERELD

verschijnt om de 14 dagen.

Abonnementsprijs: H.J.G.-leden *f* 2.— per jaar. Voor H.V.-leden *f* 3.50 per jaar. Voor niet-leden: *f* 6.— per jaar.

Redacteur: Dr. H. Bonger.

Redactie-secr.: H. P. Danz.

Administratie: Oudegracht 152, Utrecht, Telefoon 10163, Postgiro 304960.

Vaste medewerkers: Dr. J. C. Brandt Corstius; Dr. J. Brummelkamp; H. G. Cannegieter; Dr. A. L. Constandse; Hella Haasse; Drs. H. Herbers; P. Krug; J. B. Meyer; Dr. O. Noordenbos; Dr. J. P. van Praag; Dr. D. H. Prins; P. C. J. Reyne; Mr. Dr. H. J. Roethof; Mr. A. Stempels; Dra. L de Zwart.

DE KERKELIJKEN

zorgen voor hun wezen door het instandhouden van weeshuizen enz.

☆

BUITEN-KERKELIJKEN

zorgen voor hun wezen door zich aan te sluiten bij

DE WEZENKAS

vereniging tot opvoeding en verzorging van wezen op Humanistische grondslag.

☆

Vraagt inlichtingen omtrent het lidmaatschap bij de sekretaris, W. de Haas, Adm. de Ruyterweg 234 hs, Amsterdam-W.

NIEUWS brengen is: recente feiten en gebeurtenissen zo snel en zo getrouw mogelijk weergeven.

Nieuwsberichten moeten, alvorens te worden gepubliceerd, allereerst op hun juistheid worden getoetst. Vervolgens moeten ze worden ontdaan van bijkomstigheden, die niet terzake dienen en die begripsverwarring kunnen bevorderen.

Om het eigenlijke nieuws op de juiste waarde te schatten, is het nodig ook de achtergrond te kennen. Een goed nieuwsorgaan geeft dus ook daarvan een zo zuiver mogelijk beeld, daartoe in staat gesteld door goed georiënteerde correspondenten, redacteuren en andere medewerkers.

Critische beschouwingen dienen tenslotte verschillende kanten van het nieuws in het licht te stellen.

Dat tezamen moet een getrouwe indruk geven, een heldere voorstelling van zaken, die voor de lezer de mogelijkheid schept, zèlf conclusies te trekken, zich een eigen oordeel te vormen of zijn oordeel te toetsen.

Alleen een deskundige redactie, journalistiek geschoold, kan een krant maken, die aan bovengestelde eisen voldoet. De N.R.C. met zijn merendeels academisch gevormde, deskundige redacteuren, die als journalist hun sporen hebben verdiend, onafhankelijk zijn van commerciële of politieke invloeden, streeft voortdurend naar het summum van betrouwbaarheid, zowel in haar nieuwsberichtgeving als in verdere voorlichting op allerlei gebied.

Als U geen NRC-lezer bent, gaat U dan eens na in hoeverre de NRC voldoet aan de hoge eisen, die aan een goed dagblad moeten worden gesteld. Graag laten we U daartoe de NRC enige weken op proef gezorgen, zònder dat U dat enige verplichting oplegt. Schrijft U even een kaartje of telefoneert U met de

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

POSTBUS 824 ROTTERDAM TELEF. 111.000